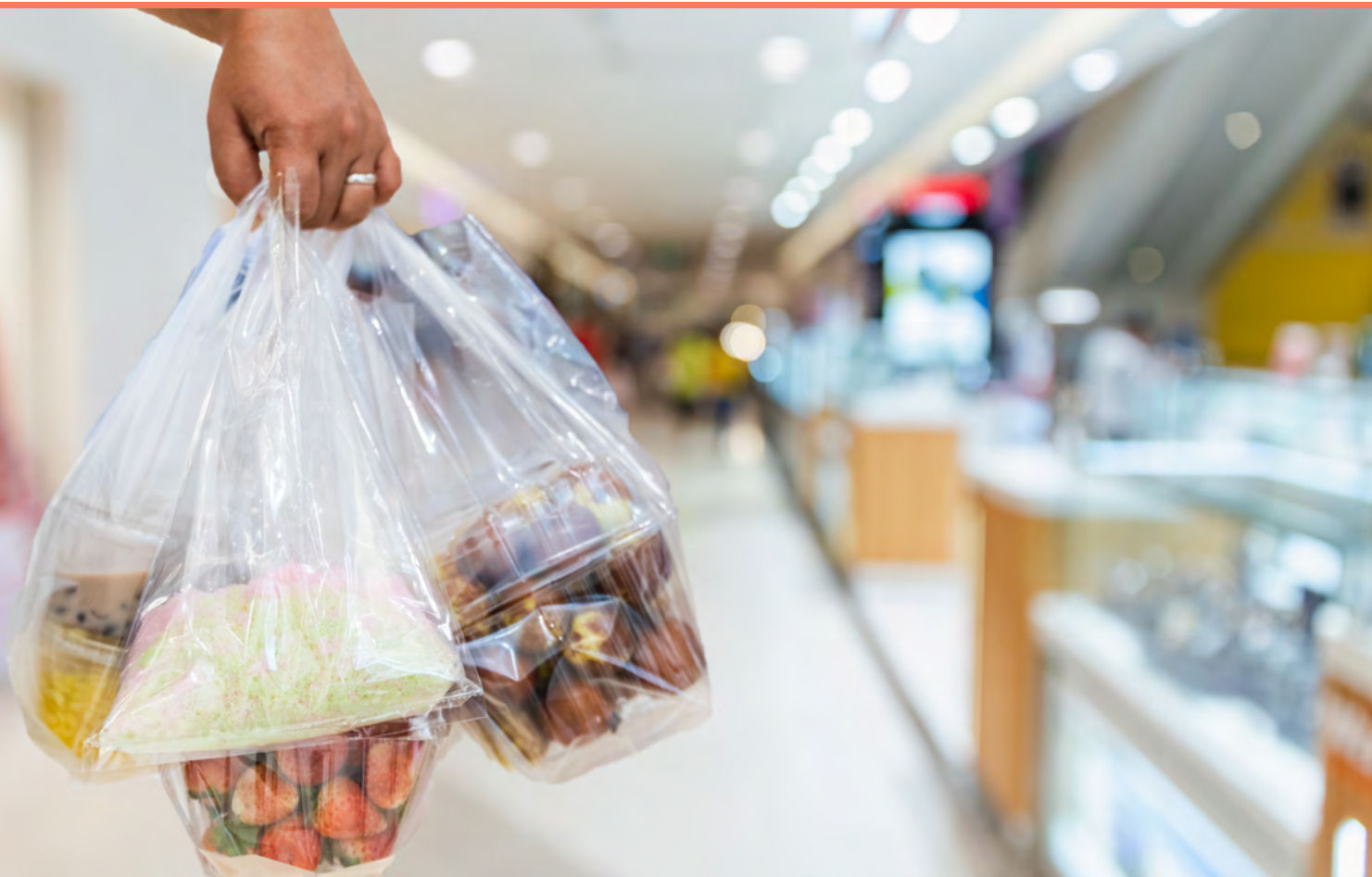

Vùng Đông Á và Thái Bình Dương: **Loạt Báo cáo về Nhựa đại dương**

Báo cáo

Tóm tắt Chính sách:

Giảm thiểu nhựa dùng một lần ở Việt Nam

WORLD BANK GROUP

THE WORLD BANK
IBRD • IDA

International
Finance Corporation

PROBLUE

Administered by
THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

THỬ THÁCH VỀ RÁC THẢI NHỰA TẠI VIỆT NAM

Việt Nam là một trong năm quốc gia gây ô nhiễm nhựa đại dương hàng đầu trên thế giới. Hàng năm, ước tính có khoảng 2,8 đến 3,1 triệu tấn chất thải nhựa được thải ra trên đất liền ở Việt Nam, và ít nhất 10% trong số này đổ ra đại dương¹. Nhập khẩu, sản xuất, sử dụng và quản lý chưa đúng cách đối với nhựa đang gia tăng nhanh chóng ở Việt Nam, và tất cả những thực tế này dự báo là sẽ làm trầm trọng thêm tình trạng ô nhiễm nhựa trên đất liền và trên đại dương. Theo một nghiên cứu năm 2018 của Ngân hàng Thế giới, tỷ lệ phát sinh chất thải trên toàn quốc của Việt Nam dự kiến sẽ tăng gấp đôi từ 27 triệu tấn năm 2018 lên 54 triệu tấn vào năm 2030². Theo kịch bản thông thường, Đối tác hành động quốc gia về nhựa tại Việt Nam (NPAP- Việt Nam) ước tính rằng rò rỉ nhựa vào các tuyến đường thủy của Việt Nam có thể tăng gấp đôi vào năm 2030 nếu tiếp tục duy trì tỷ lệ thu gom, tái chế, và xử lý chất thải chưa đáp ứng được nhu cầu như hiện nay³. Vì vậy, điều cốt yếu đối với Việt Nam ngay từ bây giờ là phải có những hành động tích cực để giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Trong Kế hoạch hành động quốc gia về quản lý rác thải nhựa đại dương đến năm 2030, Việt Nam đặt ra các mục tiêu táo bạo để đảo ngược quỹ đạo rác thải nhựa của mình.

Nhằm đạt được những mục tiêu này đòi hỏi phải thực hiện lộ trình gồm ba trụ cột được đề ra trong Kế hoạch hành động của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) về Phòng chống rác thải nhựa đại dương. Trụ cột 1: *Giảm đầu vào của Hệ thống*, thúc đẩy giảm thiểu nhựa dùng một lần có giá trị thấp và khuyến khích sử dụng các lựa chọn thay thế có thể tái sử dụng hoặc tái chế. Trụ cột 2: *Cải thiện Thu gom và Giảm thiểu Rò rỉ*, thúc đẩy cải thiện hệ thống quản lý chất thải rắn và thiết lập các chương trình trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR). Trụ cột 3: *Tạo ra Giá trị cho việc Tái sử dụng Chất thải*, thúc đẩy phát triển thị trường tái chế và tái sử dụng nhựa.

- 1 Jambeck, Jenna R., Roland Geyer, Chris Wilcox, Theodore R. Siegler, Miriam Perryman, Anthony Andrady, Ramani Narayan và Kara Lavender Law. 2015. "Đầu vào chất thải nhựa từ đất liền đổ ra đại dương," *Tạp chí Khoa học* 347 (6223): 768-771. <https://science.science-mag.org/content/347/6223/768>
- 2 van den Berg, Katelijn, Duong Cam Thuy, Joan Maj Nielsen, Carsten Skov, Gerard Simonis, Nguyen Thi, Kim Thai, Leu Tho Bach, và Bui Quynh Nga. 2018. "Đánh giá công tác quản lý chất thải rắn sinh hoạt và chất thải công nghiệp nguy hại: Các phương án và hành động nhằm thực hiện Chiến lược quốc gia." Washington, DC: Ngân hàng Thế giới. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/352371563196189492/pdf/Solid-and-industrial-hazardous-waste-management-assessment-options-and-actions-areas.pdf>
- 3 NPAP (Đối tác hành động quốc gia về nhựa) Việt Nam. n.d. "Giảm triệt để rò rỉ nhựa ở Việt Nam: Lộ trình hành động." Bản thảo đang được chuẩn bị. Để biết thêm thông tin, liên hệ: NPAP Việt Nam. vietnam@globalplasticaction.org

Việt Nam là một trong những quốc gia gây ô nhiễm rác nhựa nhiều nhất trên thế giới; hàng năm ước tính có khoảng 280.000 đến 310.000 tấn nhựa rò rỉ ra đại dương.

Báo cáo của Ngân hàng Thế giới, *Hướng tới một Lộ trình Quốc gia về nhựa dùng một lần tại Việt Nam: Các lựa chọn chiến lược để giảm thiểu nhựa dùng một lần cần ưu tiên*⁴, khuyến nghị các lựa chọn chính sách cấp cao nhằm góp phần giải quyết Trụ cột 1. Các lựa chọn chính sách trong 5 năm tới (2022-2026), được khuyến nghị trong báo cáo này và tổng kết trong bản tóm tắt này, được dựa trên các thông lệ quốc tế tốt, phù hợp với bối cảnh của Việt Nam và nhằm mục tiêu vào các loại nhựa dùng một lần (SUP) phổ biến nhất trong môi trường tại Việt Nam.

Để cung cấp thông tin hỗ trợ xây dựng các lựa chọn chính sách, vào tháng 7/2020 và tháng 4/2021, Ngân hàng Thế giới đã tiến hành khảo sát thực địa để xác định 10 loại nhựa hàng đầu gây ô nhiễm đường thủy tại Việt Nam và nhận thấy rằng phần lớn trong số này là các sản phẩm nhựa dùng một lần có giá trị thấp (xem Hộp 1 và Hình 1). Các cuộc khảo sát này được thực hiện tại 38 vị trí trong 10 địa điểm ở Việt Nam. Cùng với việc đo đếm và cân đo lượng nhựa tìm thấy tại 24 vị trí ven sông và 14 vị trí ven biển, nhóm nghiên cứu của Ngân hàng Thế giới đã sử dụng các cuộc khảo sát bằng lưới kéo và viên thám để giám sát chất thải nhựa trong và dọc theo các tuyến đường thủy của Việt Nam. Ngân hàng Thế giới cũng thực hiện một nghiên cứu để xác định những lựa chọn thay thế dùng một lần và nhiều lần đối với các mặt hàng nhựa gây ô nhiễm hàng đầu đang có sẵn trên thị trường ở Việt Nam.

Cần lưu ý rằng mặc dù các nghiên cứu thực địa được thực hiện tại nhiều địa điểm trên khắp Việt Nam, nhưng phát hiện có thể sẽ không mang tính đại diện quốc gia, vì các nghiên cứu thực địa này không tính đến sự thay đổi theo mùa trong việc sử dụng và phân phối các sản phẩm nhựa. Tuy nhiên, theo Trụ cột 1 của Kế hoạch hành động ASEAN về phòng chống rác thải đại dương (Giảm đầu vào của hệ thống), các nghiên cứu này giúp cung cấp dữ liệu có giá trị để xác định

các loại nhựa ưu tiên mà chính sách giảm thiểu nhựa của Việt Nam nên nhắm tới.

Nếu các lựa chọn chính sách được khuyến nghị trong báo cáo này được triển khai thực hiện, chúng sẽ góp phần đáng kể vào mục tiêu giảm thiểu các loại SUP trên đất liền, tại các khu vực đường thủy và bị rò rỉ ra đại dương của Việt Nam. Đối tác hành động quốc gia về nhựa tại Việt Nam ước tính rằng giảm thiểu các sản phẩm SUP thông qua loại bỏ, tái sử dụng và thay thế chúng bằng các lựa chọn thay thế phù hợp có thể cắt giảm 1,66 triệu tấn chất thải nhựa hàng năm ở Việt Nam và cắt giảm 22% so với lượng chất thải nhựa ước tính bị rò rỉ vào các tuyến đường thủy của Việt Nam vào năm 2018⁵.

Shutterstock: evgenii mitroshin

4 Ngân hàng thế giới. *Hướng tới một Lộ trình quốc gia về nhựa dùng một lần tại Việt Nam: Các lựa chọn chiến lược để giảm thiểu nhựa dùng một lần cần ưu tiên*. Washington, D.C: Ngân hàng Thế giới (sắp ra mắt).

5 NPAP (Đối tác hành động quốc gia về nhựa) Việt Nam. n.d. "Giảm triệt để rò rỉ nhựa ở Việt Nam: Lộ trình hành động." Bản thảo đang được chuẩn bị. Để biết thêm thông tin, liên hệ: NPAP Việt Nam. vietnam@globalplasticaction.org

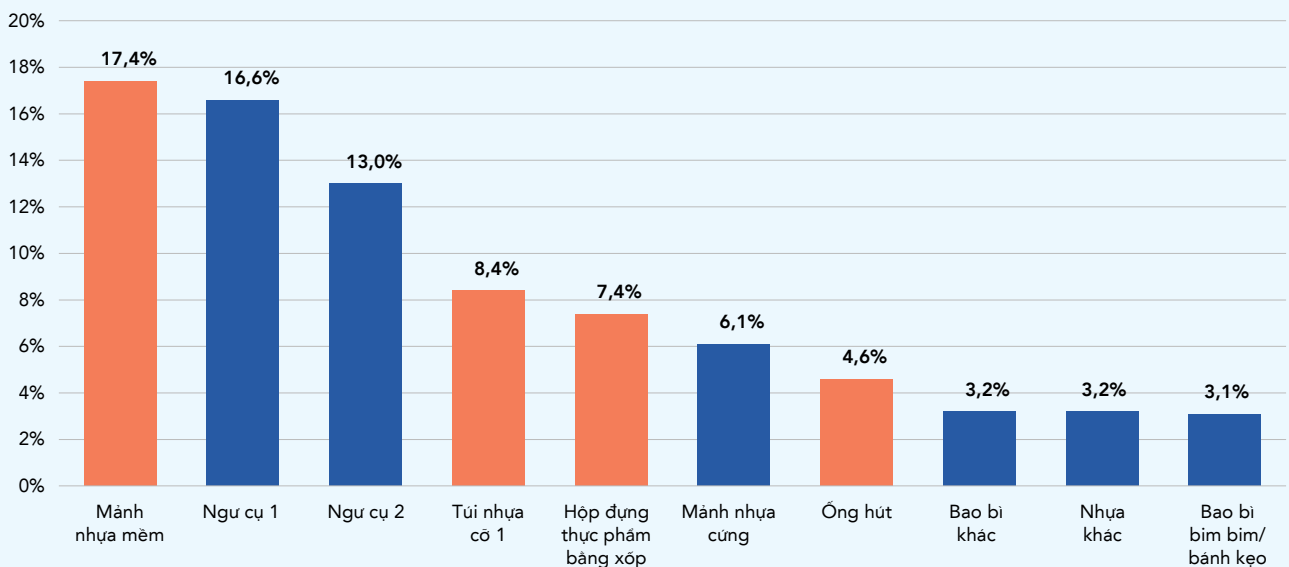
Chính phủ Việt Nam đã cam kết cấm sản xuất và nhập khẩu túi nhựa vào năm 2026 và hầu hết các sản phẩm nhựa dùng một lần vào năm 2031.

HỘP 1:

LOẠI NHỰA HÀNG ĐẦU TẠI CÁC ĐƯỜNG SÔNG Ở VIỆT NAM

- Rác thải nhựa chiếm phần lớn lượng chất thải lơ lửng thu gom được tại các tuyến đường thủy thuộc nghiên cứu (khoảng 94% về số lượng và khoảng 71% về trọng lượng).
- Các loại nhựa dùng một lần chiếm 62% tổng lượng rác thải nhựa (về số lượng) và 58% (về trọng lượng).
- Rác thải liên quan đến thực phẩm mang đi là nguồn chất thải nhựa xuất hiện nhiều nhất (44% về số lượng và 35% về trọng lượng). Tiếp theo là rác thải ngành thủy sản (33% về số lượng và 31% trọng lượng), và rác thải từ hộ gia đình (22% về số lượng và 23% về trọng lượng).

HÌNH 1: TỔNG THỂ VỀ 10 LOẠI NHỰA HÀNG ĐẦU (THEO SỐ LƯỢNG)

Shutterstock: David Bokuchava

MỤC TIÊU GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ RÁC THẢI NHỰA ĐẠI DƯƠNG CỦA VIỆT NAM

Trong Kế hoạch hành động quốc gia về quản lý rác thải nhựa đại dương đến năm 2030, Chính phủ Việt Nam đã cam kết cắt giảm 50% vào năm 2025 và 75% vào năm 2030 rác thải nhựa đại dương. Kế hoạch hành động này cũng cam kết chính phủ sẽ loại bỏ nhựa dùng một lần tại các điểm du lịch ven biển và các khu bảo tồn biển vào năm 2030. Ngoài ra, Nghị định 08/2022/NĐ-CP của Chính phủ, ban hành vào tháng 1/2022 hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Bảo vệ môi trường 2020, cấm sản xuất và nhập khẩu túi nhựa không phân hủy sinh học phục vụ tiêu dùng trong nước, bắt đầu từ năm 2026. Những túi này là túi có kích thước nhỏ hơn 50 cm x 50 cm và độ dày dưới 50 micron. Nghị định cũng yêu cầu cắt giảm dần dần việc sản xuất và nhập khẩu các loại SUP khác⁶, cho đến khi lệnh cấm cuối cùng sẽ được áp dụng vào năm 2031. Cuối cùng, nghị định chỉ đạo Ủy ban nhân dân các tỉnh/ thành phố của Việt Nam hạn chế phân phối và sử dụng các loại SUP tại các trung tâm thương mại, siêu thị, khách sạn và các khu du lịch, bắt đầu từ năm 2025.

Các kế hoạch và quy định gần đây của Chính phủ Việt Nam nhấn mạnh cam kết giảm thiểu rác thải nhựa đại dương. Ngoài ra, như trình bày trong Hộp 2, Chính phủ đang bắt đầu tạo ra một môi trường thuận lợi để quản lý chất thải nhựa và cắt giảm sử dụng SUP.

Ở cấp quốc gia, Bộ Tài nguyên và Môi trường Việt Nam (TNMT) chịu trách nhiệm điều phối quản lý chất thải rắn nói chung và quản lý chất thải nhựa nói riêng. Trong các lĩnh vực thuộc thẩm quyền của mình, Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố đóng vai trò trung tâm trong việc quản lý chất thải và thực thi các quy định liên quan đến chất thải.

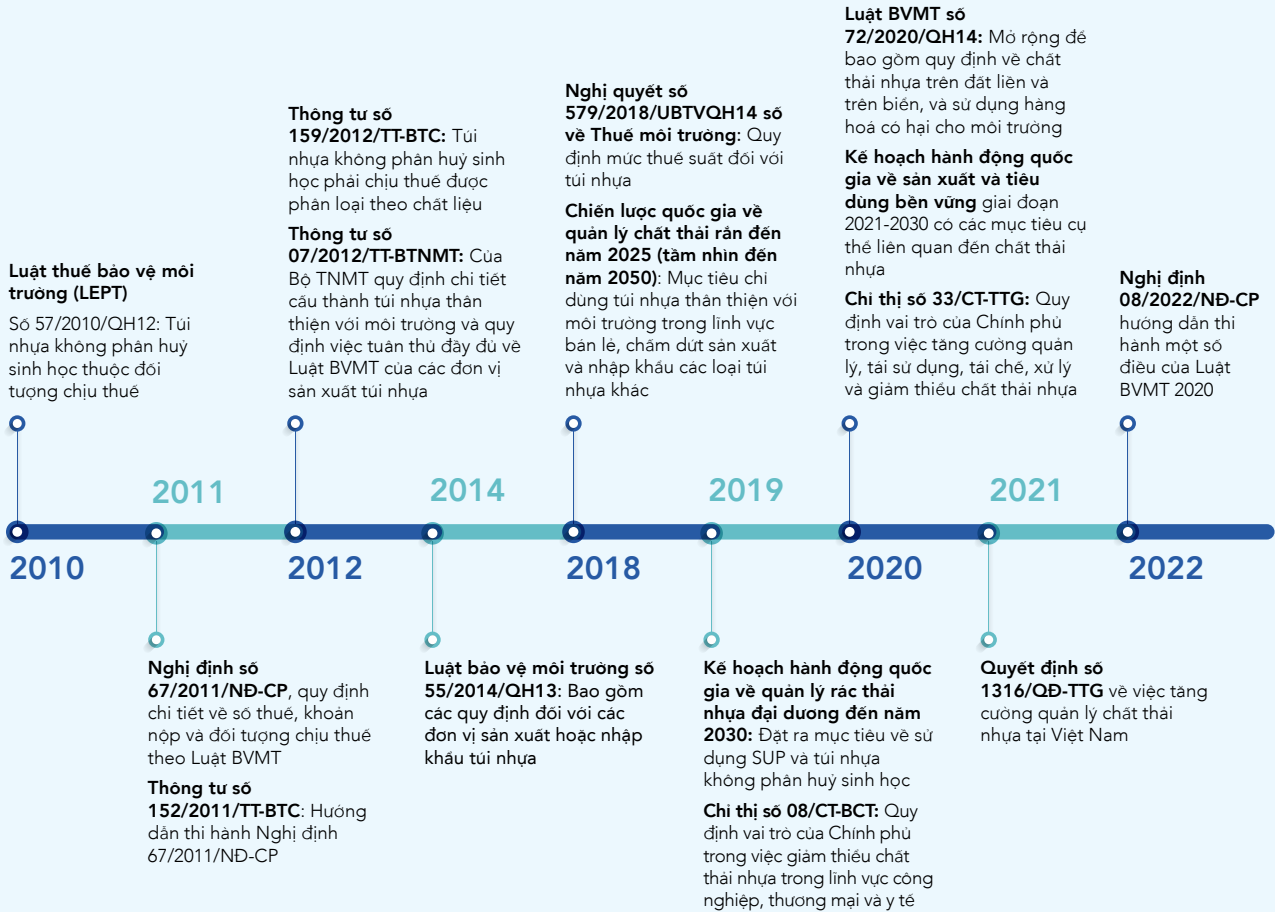

Shutterstock: Al.geba

6 Nghị định 08/2022/NĐ-CP xác định các sản phẩm nhựa dùng một lần này là khay, hộp đựng thức ăn, bát, đĩa, ly, cốc, dao, thìa, đĩa, ống hút và các dụng cụ ăn uống khác có thành phần nhựa được thiết kế và bán trên thị trường với ý định sử dụng một lần trước khi chúng bị loại bỏ.

HỘP 2:

BỐI CẢNH CHÍNH SÁCH VÀ QUY ĐỊNH CỦA VIỆT NAM LIÊN QUAN ĐẾN NHỰA DÙNG MỘT LẦN

HỘP 3:

KHOẢNG TRỐNG TRONG KHUNG PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH CỦA VIỆT NAM VỀ HỖ TRỢ GIẢM THIỂU TIÊU THỤ SUP

1. Trong khi Nghị định 8/2022 đã xác định và định nghĩa các loại SUP dựa trên Luật Bảo vệ môi trường 2020 của Việt Nam, một số loại SUP gây ô nhiễm chưa được xác định để giảm thiểu.
2. Ngoài các lệnh cấm trong Nghị định 8/2022, các công cụ chính sách nhằm giảm thiểu tiêu thụ các loại SUP vẫn chưa được xác định và đưa vào bất kỳ văn bản luật nào.
3. Thuế đánh vào các đơn vị sản xuất và nhập khẩu túi nhựa không phân hủy dường như không có hiệu quả về giảm thiểu tiêu thụ túi nhựa.

XÁC ĐỊNH CÁC LỰA CHỌN CHÍNH SÁCH ĐỂ GIẢM THIỂU VÀ LOẠI BỎ NHỰA DÙNG MỘT LẦN TRONG MÔI TRƯỜNG TẠI VIỆT NAM

Dựa trên các thông lệ quốc tế tốt nhất, các lựa chọn chính sách sau đây đề xuất phương pháp tiếp cận theo giai đoạn/dần dần trong cắt giảm sử dụng các loại SUP. Các chính sách này, được thảo luận chi tiết trong báo cáo của Ngân hàng Thế giới, *Hướng tới một Lộ trình quốc gia về nhựa dùng một lần ở Việt Nam: Các lựa chọn chiến lược để giảm thiểu nhựa dùng một lần cần ưu tiên*, nhằm đảm bảo sự thành công của các lệnh cấm và các biện pháp khác để cắt giảm các loại SUP liệt kê trong Nghị định 08/2022/NĐ-CP, và đóng góp vào các mục tiêu trong Kế hoạch hành động quốc gia về quản lý rác thải nhựa đại dương đến năm 2030 của Việt Nam. Phương pháp tiếp cận theo từng giai đoạn trong việc thực hiện các chính sách giảm thiểu nhựa được khuyến nghị ở đây nhằm ngăn ngừa tác động tiêu cực đến các bên liên quan, bao gồm những nhà sản xuất và sử dụng SUP, những người có thể không có tiếng nói trong các cuộc tranh luận chính sách cấp cao và có thể bị mất việc làm/sinh kế do các hạn chế và lệnh cấm đã được lên kế hoạch.

Ba câu hỏi sau được sử dụng để lựa chọn các loại SUP cần nhắm tới để đạt mục tiêu về tác động tối đa trong công tác bảo vệ môi trường tại Việt Nam:

- SUP có xuất hiện nhiều trong môi trường ở Việt Nam hay không?
- SUP có các lựa chọn thay thế với giá cả hợp lý hay không và những lựa chọn thay thế này đã được sử dụng thành công hay chưa?
- Liệu SUP có thể được giải quyết một cách hiệu quả thông qua các chính sách giảm thiểu không?

Đối với 10 loại nhựa gây ô nhiễm hàng đầu mà nghiên cứu thực địa của Ngân hàng Thế giới đã xác định ở Việt Nam vào năm 2020 và 2021, ba câu hỏi trên đã xác định được túi nhựa không phân hủy, hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS, và ống hút nhựa là những loại nhựa chính cần nhắm tới chính sách giảm thiểu chất thải nhựa. Các nghiên cứu thực địa cho thấy những loại nhựa này chiếm 38% trong số 10 loại nhựa hàng đầu trong môi trường tại Việt Nam (theo số lượng).

Lộ trình tập trung vào giảm thiểu các loại SUP đang gây ô nhiễm môi trường ở Việt Nam, chẳng hạn như túi nhựa không phân hủy, hộp đựng thực phẩm bằng EPS, ống hút, dao kéo, cốc chén, nắp chai và dụng cụ khuấy đồ uống bằng nhựa, chai dầu gội đầu và chai đựng các sản phẩm dùng trong nhà tắm khác.

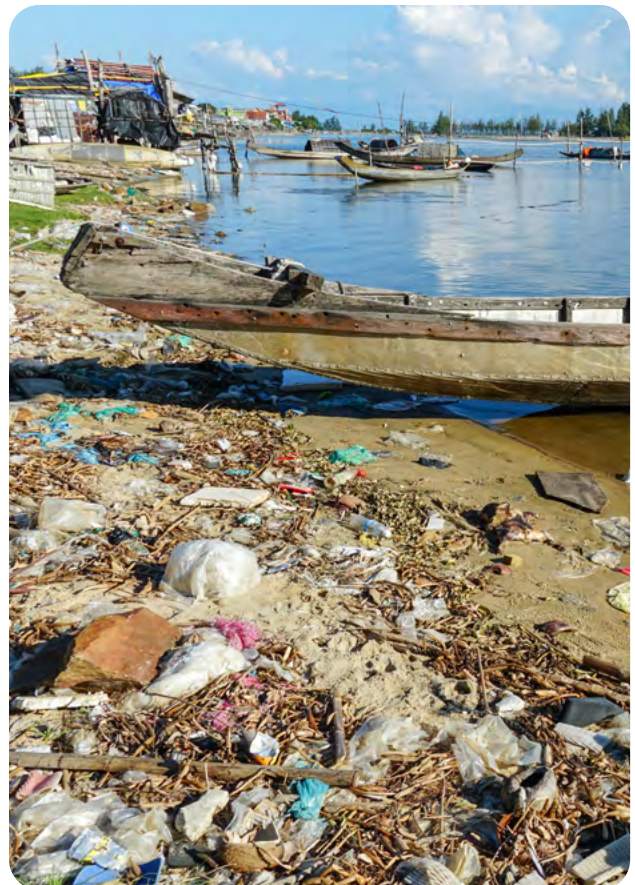
Ngoài ra, một số loại SUP không nằm trong 10 loại gây ô nhiễm hàng đầu, nhưng vẫn nên nhắm tới vì chúng có sẵn các lựa chọn thay thế ở Việt Nam. Dựa trên các thông lệ quốc tế tốt, những loại SUP bổ sung này đã được đưa vào lộ trình các lựa chọn chính sách và được trình bày trong Bảng 1 ở cuối Báo cáo tóm tắt này, vì nhắm tới chúng sẽ tăng cường tác động của các biện pháp đề xuất. Những loại SUP bổ sung này gồm thìa đĩa, cốc, nắp đậy, và dụng cụ khuấy đồ uống bằng nhựa, cũng như chai đựng đồ trong nhà tắm mà khách sạn và các đơn vị cung cấp dịch vụ lưu trú thường cung cấp cho khách nghỉ. Việc loại bỏ tất cả các loại SUP đề xuất trong lộ trình sẽ tạo ra lợi ích tài chính nhờ cắt giảm chi phí xử lý chất thải; có được các vùng biển sạch hơn phục vụ nghề cá, cảng biển và du lịch; mang lại lợi ích cho môi trường thông qua giảm phát thải khí nhà kính (KNK); và tạo việc làm trong sản xuất và cung cấp các sản phẩm thay thế.

Lộ trình các lựa chọn chính sách trình bày trong Bảng 1 ở cuối Báo cáo tóm tắt này dựa trên nguyên tắc rằng Việt Nam cần có một quá trình chuyển đổi dần dần để đạt được (hoặc thậm chí có thể thực hiện được) lệnh cấm các loại SUP vào năm 2031 theo quy định tại Nghị định 08/2022. Các lựa chọn chính sách được đề xuất và tiến trình thực hiện được thiết kế để từng bước phát triển năng lực hành chính và tăng cường kinh phí cho việc giám sát và thực thi để các cơ quan chức năng được chuẩn bị đầy đủ đối với việc triển khai thực hiện lệnh cấm sắp tới.

Trong phần tiếp theo của Báo cáo tóm tắt này và trong bảng lộ trình, các biện pháp đề xuất được liệt kê theo thứ tự, bắt đầu với các biện pháp ít ảnh hưởng nhất đến người tiêu dùng, các đơn vị bán lẻ và các bên liên quan khác, và kết thúc với các khoản phí và lệnh cấm áp dụng cho tất cả các bên tham gia thị trường. Lệnh cấm hoàn toàn các loại SUP là biện pháp chính sách nghiêm ngặt nhất cần thực hiện, tuy nhiên hiện tại, Việt Nam chưa có ví dụ về việc cấm hoàn toàn bất kỳ loại nhựa nào. Tất cả các lựa chọn chính sách đề xuất trong báo cáo này đều cần ít nỗ lực hành chính hơn so với để thực thi một lệnh cấm hoàn toàn. Điều này phản ánh mức độ ưu tiên của các biện pháp dựa trên mức độ dễ thực hiện của chúng, và tất cả các biện pháp được đề xuất ở đây đều dễ thực hiện hơn so với một lệnh cấm hoàn toàn. Nếu không có sự phân loại các lựa chọn chính sách theo thời gian, dần hướng tới các biện pháp tương đối nghiêm ngặt hơn, thì sẽ không xác định được đầy đủ các đơn vị bán lẻ và các cơ sở khác có liên quan để phục vụ mục tiêu kiểm soát, và các lệnh cấm sẽ rất khó thực thi.

Trong quá trình chuyển đổi theo từng giai đoạn, các khoản phí và hạn chế sẽ được áp dụng dần dần trước khi tiến tới các lệnh cấm, đồng thời các hạn chế và phí sẽ thúc đẩy các hành vi tiêu dùng thân thiện với môi trường và cũng kích thích thị trường đối với các lựa chọn thay thế thân thiện với môi trường. Ngược lại, một lệnh cấm hoàn toàn sẽ đảm bảo rằng cuối cùng, các loại SUP nhắm tới sẽ bị loại bỏ khỏi lưu thông.

Đối với mỗi lựa chọn chính sách sau đây, nếu phù hợp, Báo cáo tóm tắt này khuyến nghị thực hiện theo từng giai đoạn, ví dụ, trước tiên có thể nhắm mục tiêu đến các cơ sở lớn và ban đầu loại trừ những người bán hàng rong, hoặc triển khai thí điểm ở một số tỉnh, thành phố ven biển có doanh thu du lịch cao như Quảng Ninh, Đà Nẵng, Quảng Nam, Khánh Hòa, Bà Rịa-Vũng Tàu và các khu bảo tồn biển. Cách tiếp cận theo từng giai đoạn có vai trò rất quan trọng để đảm bảo rằng các biện pháp này không gây ra hậu quả tiêu cực cho ngành du lịch, chỉ mới bắt đầu phục hồi sau tác động của đại dịch COVID-19. Cách tiếp cận theo từng giai đoạn cũng sẽ dần nâng cao sự tự tin và trình độ chuyên môn của các cơ quan chịu trách nhiệm thực thi, đồng thời nâng cao nhận thức của cộng đồng trước khi nhân rộng các biện pháp trên toàn quốc.

Shutterstock: Lindsay Jubeck

CÁC LỰA CHỌN CHÍNH SÁCH VÀ LỘ TRÌNH ĐỀ XUẤT

Các chính sách hạn chế

Hạn chế phân phối ống hút nhựa dùng một lần

Hành động đề xuất: Hạn chế phân phối, kinh doanh và phân phát mặc định ống hút nhựa dùng một lần tại các cơ sở được lựa chọn như nhà hàng và cửa hàng thức ăn nhanh. Hạn chế này có thể thực hiện được vì sẵn có các ống hút thay thế bằng kim loại, thủy tinh, tre, gạo, cỏ và giấy.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Thông báo cho các nhà hàng, cửa hàng thức ăn nhanh và các cơ sở tương tự về các quy định mới, khi nào các hạn chế sẽ được triển khai và mức độ sẵn có của các lựa chọn thay thế; (iii) Tuyên truyền đối với nhân viên của các nhà hàng, cửa hàng thức ăn nhanh, và các cơ sở tương tự, cũng như người khách hàng về tác động môi trường tiêu cực của các loại SUP, tầm quan trọng của việc loại bỏ sử dụng chúng và mức độ sẵn có của các lựa chọn thay thế; và (iv) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về quy định hạn chế, mức độ sẵn có của các lựa chọn thay thế và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Hạn chế sử dụng một số loại SUP phục vụ tiêu dùng tại chỗ trong các cơ sở thực phẩm

Hành động đề xuất: Hạn chế sử dụng hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS, ống hút dùng một lần và các sản phẩm dùng một lần khác như chai, cốc, ly và thìa đĩa bằng nhựa phục vụ tiêu dùng tại chỗ trong các nhà hàng đầy đủ dịch vụ.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Thông báo cho các nhà hàng, cửa hàng thức ăn nhanh và các đơn vị cung cấp thực phẩm khác ngừng phân phát hoặc bán các loại SUP như ống hút, thìa đĩa, cốc, dụng cụ khuấy đồ uống và hộp đựng mang đi, và về mức độ sẵn có của các lựa chọn thay thế; (iii) Thực hiện đào tạo cho các nhân viên nhà hàng, những người sẽ chủ yếu thực hiện quy định này; (iv) Cho phép thời gian chuyển đổi (ví dụ một năm) đối với các cơ sở bị ảnh hưởng trước khi thực thi các quy định; và (v) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về quy định hạn chế và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Thông qua một thỏa thuận tự nguyện, cắt giảm cung cấp thìa đĩa nhựa của các nền tảng giao đồ ăn trực tuyến

Hành động đề xuất: Xây dựng dựa trên tiên bộ mà một số nền tảng giao đồ ăn trực tuyến đã đạt được trong việc cắt giảm cung cấp thìa đĩa nhựa, thông qua thực hiện các thỏa thuận tự nguyện với tất cả các nền tảng giao đồ ăn trực tuyến lớn để đưa thêm lựa chọn kèm thìa đĩa/không kèm thìa đĩa đối với thìa đĩa nhựa dùng một lần vào mẫu đơn đặt hàng của họ.

Biện pháp thực hiện: (i) Đạt được sự hợp tác của các nền tảng giao đồ ăn trực tuyến để họ tự nguyện đồng ý triển khai lựa chọn kèm thìa đĩa/không kèm thìa đĩa làm mặc định trong thực đơn; (ii) Đạt được sự hợp tác của các nhà hàng và nhân viên của nhà hàng không khuyến khích khách hàng yêu cầu dao

kéo bằng nhựa dùng một lần; (iii) Thiết kế tài liệu cho các nền tảng trực tuyến sử dụng để tuyên truyền với khách hàng về lựa chọn “không kèm thìa đĩa”, và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa; (iv) Hỗ trợ các doanh nghiệp nhập khẩu, phân phối hoặc sản xuất các sản phẩm thay thế cho thìa đĩa nhựa dùng một lần; (v) Nghiên cứu tiềm năng để các nền tảng giao đồ ăn trực tuyến tự nguyện ngừng sử dụng bao bì SUP; và (vi) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về sự cần thiết phải hạn chế sử dụng thìa đĩa và các loại SUP khác khi đặt hàng đồ ăn trực tuyến, và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Hạn chế phân phối sản phẩm vệ sinh cá nhân dùng một lần trong các khách sạn

Hành động đề xuất: Hạn chế các khách sạn và các cơ sở cung cấp dịch vụ lưu trú cung cấp cho du khách các sản phẩm chăm sóc cá nhân như dầu gội và sữa tắm trong chai nhựa dùng một lần.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Thông báo cho các đơn vị cung cấp dịch vụ lưu trú về quy định và phương án thay thế - chai đựng đồ vệ sinh cá nhân có thể nạp lại; (iii) Quy định về các trường hợp miễn trừ và các biện pháp chuyển tiếp (chẳng hạn như bắt đầu hạn chế đối với các khách sạn bốn và năm sao trước khi áp dụng cho tất cả các khách sạn); (iv) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về quy định hạn chế và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa; và (v) Thực thi các quy định thông qua thanh kiểm tra, cảnh báo và xử phạt.

Hạn chế sử dụng SUP tại các cơ sở và khu du lịch (khu vực không có SUP)

Hành động đề xuất: Hạn chế sử dụng các loại SUP như túi nhựa không phân hủy, hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS, ống hút, bao bì, đĩa và cốc nhựa tại các cơ sở du lịch và khu du lịch. Đặc biệt, biện pháp này nên được áp dụng tại các khu du lịch nằm trong hoặc gần các công viên và khu bảo tồn thiên nhiên, nơi có môi trường nguyên sơ có vai trò rất quan trọng đối với động vật hoang dã cũng như thu hút khách du lịch.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Xác định các khu du lịch nơi các hạn chế sẽ được áp dụng và thực thi; (iii) Tuyên truyền đối với doanh nghiệp và các đơn vị cung cấp hoạt động trong các khu vực quy định về các hạn chế, miễn trừ, hình thức xử phạt và các lựa chọn thay thế sẵn có; (iv) Thường xuyên giám sát và kiểm tra thị trường; (v) Ngăn cản khách du lịch, doanh nghiệp và người bán hàng đi vào các điểm đến quy định nếu họ đang vận chuyển, bán hoặc cung cấp các loại SUP; (vi) Đưa ra cảnh cáo và áp dụng xử phạt; và (vii) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về quy định hạn chế và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Shutterstock: Lithiumphoto

Các chính sách về giá

Phí tính cho người tiêu dùng đối với túi nhựa không phân hủy sinh học

Hành động đề xuất: Là một biện pháp chuyển tiếp trước khi có lệnh cấm đối với túi nhựa không phân hủy sinh học, quy định bắt đầu từ năm 2026 tại Nghị định 08/2022/NĐ-CP, áp phí đối với người tiêu dùng khi họ yêu cầu túi nhựa không phân hủy sinh học. Lý tưởng nhất, biện pháp này nên bao gồm miễn trừ đối với túi nhựa rất nhẹ có độ dày dưới 15 micron, được dùng để bọc thực phẩm vì mục đích vệ sinh và ngăn ngừa lãng phí.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Xác định các đơn vị sản xuất/nhập khẩu, phân phối, bán lẻ và cung cấp túi nhựa không phân hủy sinh học; (iii) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch truyền thông để tuyên truyền tới các đơn vị sản xuất/nhập khẩu, phân phối, bán lẻ và cung cấp túi nhựa không phân hủy sinh học; (iv) Thực hiện giám sát thị trường, thanh kiểm tra, đưa ra cảnh báo và áp dụng xử phạt; và (v) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về quy định hạn chế và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Phí tính cho người tiêu dùng đối với cốc cà phê nhựa mang đi

Hành động đề xuất: Để tránh sự phản kháng mạnh mẽ từ người tiêu dùng, những người thấy cốc cà phê mang đi rất tiện lợi, thay vì cấm hoàn toàn những chiếc cốc này, ban đầu hãy sử dụng các biện pháp chuyển tiếp như tính phí cho người tiêu dùng đối với cốc cà phê mang đi và hạn chế sử dụng trong các khu vực không có SUP, chẳng hạn như công viên và khu bảo tồn thiên nhiên. Chỉ sau khi áp dụng những biện pháp chuyển tiếp này trong vài năm mới chuyển sang thực hiện lệnh cấm trên toàn quốc.

Biện pháp thực hiện: (i) Xác định các cơ sở có liên quan, mức phí phải tính cho mỗi cốc cà phê mang đi, và các hình thức xử phạt và lãi suất mà chính quyền địa phương sẽ áp dụng nếu số phí thu được không tương quan với doanh thu của cơ sở; (ii) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch truyền thông để tuyên truyền tới các đơn vị sản xuất, bán lẻ và các cơ sở có liên quan về phí; (iii) Phân bổ ngân sách phục vụ kiểm soát và thanh kiểm tra; (iv) Giao chính quyền địa phương chịu trách nhiệm thu phí và nộp vào quỹ do chính phủ quy định; (v) Thực hiện giám sát và kiểm tra thị trường, bao gồm kiểm tra liệu phí mà cơ sở thu được có khớp với doanh thu hay không; và (vi) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về quy định hạn chế và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Shutterstock: Vietnam Stock Images

Các lệnh cấm

Lệnh cấm ống hút nhựa (thông qua lệnh cấm bán hoặc sản xuất và nhập khẩu)

Hành động đề xuất: Với sự sẵn có của các lựa chọn thay thế dùng một lần và nhiều lần, cấm sử dụng ống hút và dụng cụ khuấy đồ uống bằng nhựa, ngoại trừ đối với người khuyết tật, trong các bệnh viện và cơ sở chăm sóc.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Xác định các đơn vị nhập khẩu, sản xuất, bán lẻ, dịch vụ thực phẩm, quán bar, và các doanh nghiệp khác cung cấp ống hút và dụng cụ khuấy đồ uống bằng nhựa, đồng thời tuyên truyền cho các cơ sở này về lệnh cấm cũng như hình thức xử phạt nếu không tuân thủ; (iii) Thực hiện giám sát và kiểm tra thị trường; và (iv) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về lệnh cấm và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Lệnh cấm túi nhựa không phân hủy sinh học (thông qua lệnh cấm bán hoặc sản xuất và nhập khẩu)

Hành động đề xuất: Đưa ra lệnh cấm nhập khẩu và sản xuất hoặc bán/cung cấp túi nhựa không phân hủy sinh học cho người dùng cuối cùng. Do Nghị định 08/2022/NĐ-CP đã quy định cấm nhập khẩu và sản xuất túi nhựa bắt đầu từ năm 2026, lệnh cấm này không yêu cầu ban hành các văn bản pháp luật bổ sung và có thể bắt đầu bằng việc xây dựng các hướng dẫn hỗ trợ triển khai thực hiện và giám sát lệnh cấm. Một miễn trừ bổ sung ngoài những loại đã được liệt kê trong nghị định cần được xem xét là đối với các loại túi nhựa rất nhẹ (dưới 15 micron) được sử dụng để đóng gói thực phẩm không kết dính vì mục đích vệ sinh và ngăn ngừa lãng phí thực phẩm. Các nỗ lực nhằm giảm thiểu việc sử dụng túi nhựa không phân hủy sinh học hiện đang được thực hiện ở Việt Nam thông qua việc đánh thuế các đơn vị sản xuất và nhập khẩu, nhưng kinh nghiệm quốc tế cho thấy việc thu phí người tiêu dùng trong vài năm trước khi ban hành lệnh cấm sẽ có hiệu quả hơn (xem khuyến nghị ở trên).

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Xác định các đơn vị sản xuất, nhập khẩu, bán lẻ và các cơ sở có liên quan khác tham gia cung cấp túi nhựa không phân hủy sinh học cho người tiêu dùng; (iii) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch truyền thông để tuyên truyền tới các đơn vị sản xuất, nhập khẩu, bán lẻ và các cơ sở có liên quan khác về lệnh cấm và các hình thức xử phạt nếu không tuân thủ; (iv) Thực hiện giám sát và kiểm tra thị trường; và (v) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về lệnh cấm và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Lệnh cấm hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS (thông qua lệnh cấm bán hoặc sản xuất và nhập khẩu)

Hành động đề xuất: Sau khi thực hiện các biện pháp chuyển tiếp như hạn chế sử dụng hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS tại nhà hàng và các cơ sở dịch vụ ăn uống khác, cũng như ở các khu du lịch, trong trung hạn, sau khi cho phép các doanh nghiệp có đủ thời gian thích ứng, hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS có thể bị cấm. Vì hộp đựng thực phẩm bằng nhựa EPS hiện đang được sử dụng rộng rãi, cần có các biện pháp chuyển tiếp vì lệnh cấm bán hàng hoặc sản xuất và nhập khẩu ngay lập tức có thể tác động tiêu cực đến các doanh nghiệp nhỏ và cộng đồng nghèo.

Biện pháp thực hiện: (i) Thông qua các quy định bắt buộc, kèm theo các hành động như phân bổ ngân sách cho việc thực thi và giao trách nhiệm thực thi cho các cơ quan chức năng tại địa phương; (ii) Xác định các đơn vị sản xuất, nhập khẩu, bán lẻ, và các cơ sở có liên quan khác; (iii) Thực hiện các chiến dịch truyền thông để tuyên truyền tới các đơn vị sản xuất, nhập khẩu, bán lẻ và các cơ sở có liên quan khác về lệnh cấm và các hình thức xử phạt nếu không tuân thủ; (iv) Thực hiện giám sát và kiểm tra thị trường; và (v) Thiết kế và thực hiện các chiến dịch nâng cao nhận thức nhằm tuyên truyền đến công chúng về lệnh cấm và những lợi ích môi trường nhờ giảm thiểu ô nhiễm nhựa.

Để thực hiện thành công lộ trình, cần có cách tiếp cận theo từng giai đoạn, tham vấn và phối hợp giữa tất cả các bên liên quan chính.

LỘ TRÌNH THỰC HIỆN

Việc triển khai thực hiện và thực thi thành công các chính sách khuyến nghị phụ thuộc vào hai yếu tố:

- 1. Trước khi đưa ra các lệnh cấm nghiêm ngặt, cần thực hiện cách tiếp cận theo từng giai đoạn, ưu tiên các chính sách tốn ít chi phí hơn khi thực hiện và không làm gây ra gián đoạn lớn đến thị trường.** Một lộ trình cho cách tiếp cận theo từng giai đoạn để thực hiện các chính sách được trình bày trong Bảng 1 phía dưới.
- 2. Đảm bảo sự tham vấn và phối hợp hiệu quả giữa ba nhóm bên liên quan chính sau đây, cũng như các nhóm khác mà có thể bị ảnh hưởng bởi các chính sách.**
 - i. Các cơ quan có trách nhiệm xây dựng và thông qua các chính sách.** Các cơ quan chính là Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Tài chính, Bộ Công Thương, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố chịu trách nhiệm ban hành các chính sách ở cấp địa phương.
 - ii. Các bên liên quan đến Thực hiện và Thực thi:** Các nhóm này có trách nhiệm thực hiện các chính sách, đảm bảo thực thi và giám sát kết quả, bao gồm các cơ quan có trách nhiệm là các Bộ và các đơn vị ngành dọc ở cấp quốc gia, tỉnh và địa phương, cũng như Ủy ban nhân dân các tỉnh và thành phố.
 - iii. Các bên liên quan bị ảnh hưởng:** Đây là những nhóm bị ảnh hưởng bởi việc thực thi các biện pháp và/hoặc có thể đóng góp vào việc thực hiện các biện pháp một cách hiệu quả. Ví dụ bao gồm các nền tảng đồ ăn trực tuyến, nhà hàng và các cơ sở tương tự, người bán hàng rong, khách sạn và các doanh nghiệp khác hoạt động trong các khu du lịch, cũng như các đơn vị bán lẻ sử dụng dụng bao bì và túi nhựa để bán sản phẩm của mình. Các nhóm này cũng bao gồm các bên liên quan trong chuỗi giá trị chịu trách nhiệm nhập khẩu và sản xuất các sản phẩm nhựa.

Thông tin cơ bản và các chi tiết liên quan khác về các lựa chọn chính sách này có thể tìm đọc thêm trong báo cáo *Hướng tới một Lộ trình quốc gia về nhựa dùng một lần tại Việt Nam: Các lựa chọn chiến lược để giảm thiểu nhựa dùng một lần cần ưu tiên*⁷. Bảng 1 dưới đây tóm tắt lộ trình đề xuất của các lựa chọn chính sách, các sắp xếp thực hiện và tiến trình đề xuất cho các lựa chọn chính sách này.

Shutterstock: Karol Ciesluk

7 Ngân hàng thế giới. *Hướng tới một Lộ trình quốc gia về nhựa dùng một lần tại Việt Nam: Các lựa chọn chiến lược để giảm thiểu nhựa dùng một lần cần ưu tiên*. Washington, D.C: Ngân hàng Thế giới (sắp ra mắt).

BẢNG 1: LỘ TRÌNH ĐỀ XUẤT VỀ CÁC LỰA CHỌN CHÍNH SÁCH

Chính sách	Các bước hoạch định chính sách	Cơ quan chủ trì	Cơ quan hỗ trợ	Lĩnh vực nhắm tới	Năm
Hạn chế phân phối ống hút nhựa	Tổ chức (các) cuộc họp với các bên liên quan được nhắm tới	Bộ TNMT	Bộ Công thương	Nhà hàng và các cơ sở tương tự	2022
	Xây dựng và thông qua quy định, xác định các trường hợp miễn trừ, xác định thời kỳ chuyển đổi cho những người bán hàng rong và chỉ định chính quyền địa phương thực hiện kiểm tra và xử phạt				2022
	Xây dựng tài liệu hướng dẫn để thông báo cho các doanh nghiệp (ví dụ, nhà hàng) về quy định, các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ Công thương – Vụ Tiết kiệm năng lượng và Phát triển bền vững	Bộ TNMT, UBND tỉnh/thành phố và đơn vị hỗ trợ (Sở Công thương)		2022
	Phân bổ ngân sách cho các cuộc thanh kiểm tra thường xuyên và đột xuất của cơ quan được chỉ định Thực hiện cơ chế thanh kiểm tra và xử phạt	UBND tỉnh/ thành phố và đơn vị hỗ trợ (Sở Công thương)	-		2023
	Bao gồm những người bán hàng rong và các hoạt động không có giấy phép	Bộ Công thương	-	Những người bán hàng rong và các hoạt động không có giấy phép	2023
Hạn chế sử dụng một số sản phẩm SUP phục vụ tiêu thụ trong nhà hàng, quán ăn, v.v.	Tổ chức (các) cuộc họp với các bên liên quan được nhắm tới	Bộ TNMT	Bộ Công thương	Các nhà hàng đầy đủ dịch vụ, quy mô lớn và vừa	2022
	Xây dựng và thông qua quy định, xác định các trường hợp miễn trừ, xác định thời kỳ chuyển đổi cho các nhà hàng nhỏ và chỉ định chính quyền địa phương thực hiện kiểm tra, xử phạt và thu tiền phạt				2022
	Xây dựng tài liệu hướng dẫn để thông báo cho các doanh nghiệp (ví dụ, nhà hàng) về quy định, các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ Công thương – Vụ Tiết kiệm năng lượng và Phát triển bền vững	Bộ TNMT, UBND tỉnh/thành phố, và Sở Công thương		2022
	Phân bổ ngân sách cho các cuộc thanh kiểm tra thường xuyên, đột xuất của cơ quan được chỉ định, thực hiện cơ chế thanh kiểm tra (ví dụ, đăng ký các nhà hàng đang hoạt động), xử phạt và thu tiền phạt	UBND tỉnh/ thành phố và Sở Công thương			2023
	Bao gồm tất cả các nhà hàng được cấp phép	Bộ TNMT	-	Tất cả các nhà hàng đầy đủ dịch vụ được cấp phép	2023

Chính sách	Các bước hoạch định chính sách	Cơ quan chủ trì	Cơ quan hỗ trợ	Lĩnh vực nhắm tới	Năm
Hạn chế cung cấp thìa đĩa nhựa khi giao đồ ăn (thỏa thuận tự nguyện)	<p>Tim kiếm một thỏa thuận tự nguyện với các nền tảng đồ ăn trực tuyến</p> <p>Xây dựng tài liệu để các nền tảng cung ký và xác nhận, bao gồm các cam kết sẽ được thực hiện (lựa chọn kèm thìa đĩa hoặc không kèm thìa đĩa)</p>	Bộ TNMT	Bộ Công thương	Các nền tảng đồ ăn trực tuyến Nhà hàng và các cơ sở tương tự	2022
	Tự giám sát việc thực hiện thỏa thuận và tự nguyện báo cáo kết quả	Sở Công thương	UBND tỉnh/ thành phố	Các nền tảng đồ ăn trực tuyến	2023
Hạn chế việc phân phối chất tẩy rửa và đồ dùng trong nhà tắm của khách sạn trong chai nhựa dùng một lần	<p>Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan được nhắm tới</p> <p>Xây dựng và thông qua luật pháp và quy định</p> <p>Xác định các khách sạn phải thực hiện quy định (ví dụ, dựa trên quy mô của khách sạn)</p>	Bộ TNMT	Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch	Khách sạn 4 và 5 sao	2022
	Xây dựng tài liệu hướng dẫn cho các doanh nghiệp phải thực hiện quy định, bao gồm các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch	UBND tỉnh/ thành phố và Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch		2022
	<p>Phân bổ ngân sách cho các cuộc thanh kiểm tra của cơ quan được chỉ định</p> <p>Thực hiện cơ chế thanh kiểm tra thường xuyên và đột xuất, xử phạt và thu tiền phạt</p>	UBND tỉnh/ thành phố - Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch			2023
	Bao gồm tất cả các khách sạn	Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch		Các khách sạn còn lại	2023
Hạn chế sử dụng một số sản phẩm SUP trong các khu du lịch	<p>Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan được nhắm tới</p> <p>Xây dựng và thông qua luật pháp và quy định</p> <p>Xác định các địa điểm du lịch phải thực hiện quy định</p>	Bộ TNMT	Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch	Các khu du lịch	2023
	Xây dựng tài liệu hướng dẫn cho các doanh nghiệp phải thực hiện quy định, bao gồm các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch	UBND tỉnh/ thành phố – Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch		2023
	<p>Phân bổ ngân sách cho các cuộc thanh kiểm tra của cơ quan được chỉ định</p> <p>Thực hiện cơ chế thanh kiểm tra thường xuyên và đột xuất, xử phạt và thu tiền phạt</p>	UBND tỉnh/ thành phố - Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch	Kiểm lâm Việt Nam		2024

Chính sách	Các bước hoạch định chính sách	Cơ quan chủ trì	Cơ quan hỗ trợ	Lĩnh vực nhắm tới	Năm
Tính phí đối với túi nhựa	Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan trong lĩnh vực bán lẻ Xây dựng và thông qua sửa đổi quy định liên quan	Bộ Tài chính	Bộ TNMT	Các đơn vị bán lẻ	2022-2023
	Thông báo trên báo, đài, TV và mạng xã hội về khoản phí và cách thức thực hiện	Bộ Tài chính	Bộ Công thương, Vụ Thị trường trong nước		2022-2023
	Công bố các quy định về thu phí				2022-2023
	Hệ thống tính phí và giám sát phí: Liệt kê các cơ sở bắt buộc phải tính phí Xác định hệ thống tính phí người tiêu dùng và hình thức xử phạt nếu không thu phí Đảm bảo sự hợp tác và thống nhất giữa các cơ quan có trách nhiệm thanh kiểm tra và thu phí	Bộ Tài chính, Tổng cục thuế	UBND tỉnh/ thành phố, Sở Tài chính, và Vụ Thị trường trong nước	2023	
	Tổ chức các chiến dịch nâng cao nhận thức về các lựa chọn thay thế cho túi nhựa dùng một lần	UBND tỉnh/ thành phố	Vụ Thị trường trong nước	2023-2025	
Tính phí đối với cốc cà phê nhựa	Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan trong lĩnh vực nhà hàng/quán ăn Xây dựng và thông qua sửa đổi quy định liên quan Thông báo về khoản phí và cách thức thực hiện Công bố các quy định về thu phí	Bộ Tài chính	Bộ TNMT	Nhà hàng, quán cà phê	2025
	Xác định hệ thống giám sát việc thu phí Xác định các cơ sở cần thực hiện thu phí	Bộ Tài chính, Tổng cục thuế	Sở Công thương, UBND tỉnh/thành phố, Vụ Thị trường trong nước		2026
	Xác định hệ thống thu phí và xử phạt Xác định các cơ sở bị xử phạt				2026
Lệnh cấm ống hút nhựa (thông qua lệnh cấm bán hoặc sản xuất và nhập khẩu)	Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan trong lĩnh vực nhà hàng/quán ăn	Bộ TNMT	Bộ Công thương	Các đơn vị bán lẻ, nhà hàng	2024
	Xây dựng và thông qua quy định và các trường hợp miễn trừ Xây dựng tài liệu hướng dẫn cho các doanh nghiệp phải thực hiện quy định, bao gồm các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ Công thương, Bộ TNMT	UBND tỉnh/ thành phố		2024
	Xác định các đơn vị bán lẻ và các cơ sở khác cung cấp ống hút nhựa Tổ chức giám sát thị trường Phân bổ ngân sách phục vụ thanh kiểm tra và thu tiền phạt	Bộ Công thương /Sở Công thương	UBND tỉnh/ thành phố	2025	

Chính sách	Các bước hoạch định chính sách	Cơ quan chủ trì	Cơ quan hỗ trợ	Lĩnh vực nhắm tới	Năm
Lệnh cấm túi nhựa (thông qua lệnh cấm bán hoặc sản xuất và nhập khẩu)	Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan được nhắm tới Xây dựng và thông qua quy định và các trường hợp miễn trừ	Bộ TNMT	Bộ Công thương	Các đơn vị bán lẻ	2025
	Xây dựng tài liệu hướng dẫn cho các doanh nghiệp phải thực hiện quy định, bao gồm các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ Công thương, Bộ TNMT	UBND tỉnh/ thành phố		2025
	Triển khai hệ thống giám sát và thu tiền phạt: <ul style="list-style-type: none"> Xác định các đơn vị sản xuất/nhập khẩu, bán lẻ và các cơ sở cung cấp túi nhựa Tổ chức giám sát thị trường, thanh kiểm tra và thu tiền phạt 	Bộ Công thương, Bộ TNMT	UBND tỉnh/ thành phố, Sở Công thương	Các đơn vị bán lẻ	2026
Lệnh cấm hộp đựng thực phẩm bằng EPS (thông qua lệnh cấm bán hoặc sản xuất và nhập khẩu)	Tổ chức ít nhất 2 cuộc họp với các bên liên quan được nhắm tới Xây dựng và thông qua quy định và các trường hợp miễn trừ Xây dựng tài liệu hướng dẫn cho các doanh nghiệp phải thực hiện quy định, bao gồm các trường hợp miễn trừ và hình thức xử phạt nếu không tuân thủ	Bộ TNMT	Bộ Công thương	Nhà hàng, các đơn vị bán lẻ	2026
	Triển khai hệ thống giám sát và thu tiền phạt: <ul style="list-style-type: none"> Xác định các đơn vị sản xuất/nhập khẩu, bán lẻ và các cơ sở sử dụng hộp đựng thực phẩm bằng EPS (doanh nghiệp với doanh nghiệp) Tổ chức giám sát thị trường, thanh kiểm tra và thu tiền phạt 	Bộ Công thương, Bộ TNMT	UBND tỉnh/ thành phố, Sở Công thương		2026

THÁNG 4/ 2022

WORLD BANK GROUP

THE WORLD BANK
IBRD • IDA

IFC

International
Finance Corporation

PROBLUE

Administered by
THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP